

Jaarverslag 2024

Kern van het beleid van de vereniging Leefmilieu vormt het streven naar een groen en gezond Leefmilieu. Een milieu waarin mensen veilig kunnen wonen en werken, zonder gezondheidsschade door milieubelasting en milieuoverlast.

Onderwerpen die onze aandacht hebben zijn onder andere: **stikstofdepositie, gezondheidsschade door houtstook, bestrijdingsmiddelen, biomassa (bij)stook.**

Kenmerken van onze aanpak zijn daarbij:

- * Mensen in heel Nederland die zich inzetten voor hun leefomgeving **ondersteunen** door informatie te delen en toegankelijk te maken, bijeenkomsten te organiseren om kennis over te dragen en netwerken te creëren;
- * Inspreken, beroep instellen en andere **juridische middelen** gebruiken;
- * Bij dit alles **samenwerken** met milieu- en bewonersgroepen, overheden en andere organisaties;

In het onderstaande overzicht zijn onze activiteiten uit 2024 op een rij gezet.

Ondersteuning

- * De Nieuwsbrief is in 2024 viermaal verschenen en toegezonden aan onze leden en andere geïnteresseerden (~500) die zich geabonneerd hebben op de digitale nieuwsbrief.
- * De website (www.leefmilieu.nl) is goed actueel gehouden. Van veel activiteiten is snel een kort bericht te vinden op de website. De site wordt veelvuldig bezocht en het is duidelijk dat mensen ons goed weten te vinden via de website.
- * De ALV heeft plaatsgevonden op 12 april 2024. Aansluitend op de ALV heeft een presentatie over 'Bestrijdingsmiddelen in agrarisch gebied en Natura2000' door Jelmer Buijs van Buijs Agro-Services plaatsgevonden.
- * Via de mail en telefonisch zijn vragen op allerhande onderwerpen beantwoord of zijn mensen doorverwezen naar deskundigen en/of andere organisaties.

Juridische middelen

De impact van de uitspraak van de Raad van State (dd 29 mei 2019) waarbij een eind aan de werking van het Programma Aanpak Stikstof (PAS) is gemaakt, was enorm en werkt tot heden nog zeer sterk door. De inspanningen na de uitspraak zijn erop gericht de politiek de juiste keuzes te laten maken en bestaan onder ander uit:

- o Indienen zienswijzen, verzoeken tot handhaving en beroepen met betrekking tot vergunningen Wet natuurbescherming. Er lopen tientallen procedures.
- o Deelname aan consultaties/overleg;
- o Samenwerking met andere natuur- en milieuorganisaties;
- o Eind 2024 resulteerden de gezamenlijk inspanningen tot een belangrijke uitspraak van de Raad van State: de mogelijkheden voor het intern salderen worden beperkt. Intern salderen mag niet meer worden betrokken in de zogenoemde voorttoets, dit wil zeggen bij de vraag of een natuurvergunning voor een project *nodig is*. Intern salderen mag wel worden betrokken bij de vraag of een natuurvergunning voor een project *kan worden verleend*. Verder heeft de Raad van State de deadline voor het uitstel van PAS-melders gesteld op 28 februari 2025, de weg voor handhavingsverzoeken ligt daarna weer open.

Samenwerking

- * Met verschillende professionals (MOB, Van Hoof Advies, Wösten Juridisch Advies) wordt samengewerkt rond vergunningen van bedrijven en de daaraan verbonden regelgeving.
- * Er is samengewerkt met andere groepen/organisaties op het gebied van natuurbescherming, biomassa, bestrijdingsmiddelen en houtrookoverlast.
- * Leefmilieu heeft in 2024 deelgenomen aan de klankbordgroep 'Gezonder vergunnen, samen werken aan schonere lucht' van de Omgevingsdienst Regio Nijmegen. Daarnaast neemt Leefmilieu deel in de begeleidingsgroep van het vervolgonderzoek bestrijdingsmiddelen en omwonenden (OBO-2; gericht op bestrijdingsmiddelen in de fruitteelt). In 2024 heeft Leefmilieu deelgenomen aan twee bijeenkomsten om te reflecteren op een conceptversie van het NMP2050, met een vooruitblik naar het bijbehorende uitvoeringsprogramma. Tevens nam Leefmilieu deel aan bijeenkomsten van het Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving (OFL) over dialoog tussen overheid en bewonersorganisaties inzake het NMP2050.
- * Leefmilieu was in 2024 lid van de Europese Milieuorganisaties Health and Environment Alliance (HEAL) en ECOS, een organisatie die zich inzet voor de inbreng van milieu-informatie in het standaardisatieproces.
- * We ondersteunen het wetenschappelijke onderzoeksproject SPRINT. Het doel van het project SPRINT is het ontwikkelen van een Global Health Risk Assessment Toolbox om de effecten van bestrijdingsmiddelen (PPP's) op het milieu en de menselijke gezondheid te beoordelen.

Op 28 januari 2024 is de eerste Marga Jacobs Milieuprijs uitgereikt aan Antoinette Verbrugge uit Wijk aan Zee, de drijvende kracht achter 'Gezondheid op 1'. In 2026 zal deze tweejaarlijkse prijs opnieuw worden uitgereikt.

Overig

Eind 2024 is er een enquête gehouden onder de leden met name gericht op de behoefte aan bijeenkomsten voor de leden. De respons was 10% en de helft van de leden geeft aan interesse te hebben in bijeenkomsten. Veel anderen zien het lidmaatschap met name als een steunbetuiging aan de activiteiten van de vereniging.

Activiteitenplan voor 2025

Ondersteuning

- * Via de website en de nieuwsbrief zullen we informatie delen met onze leden en andere geïnteresseerden.
- * We streven ernaar om naast de ALV nog een andere bijeenkomst te organiseren.

Juridische middelen en overleg

We blijven ons actief inzetten om de overheid te bewegen tot het beschermen van de natuur en recht te doen aan de rechterlijke stikstofuitspraken. Dit betekent juridische procedures, deelnemen aan consultaties en overleg, publiciteit, samenwerking met andere organisaties.

Samenwerking

- * We continueren de samenwerking met de professionals (MOB, Van Hoof Advies, Wösten Juridisch Advies) en met de andere natuur- en milieuorganisaties.
- * Ook internationaal zullen we onze contacten in stand houden.